

היישובים הכי עשירים בישראל - סביון וכפר שמריהו; הכי עניים - רהט ושגב שלום

רה-דרוג האשכולות של היישובים בישראל לפי הלמ"ס הוריד את ירושלים מאשכול 4 לאשכול 3, והעלה את פ"ת וראשל"צ מאשכול 6 לאשכול 7; ת"א נותרה באשכול 8 ■ לעובדה כי ירושלים ירדה בדירוג יש משמעות מעשית דווקא חיובית: עשרות אלפי המשפחות המשלמות לצהרונים, ייהנו כעת משכר לימוד מופחת

15:11 02.11.2016 מאת: מוטי בסוק

לפי המדד החברתי-כלכלי החדש של הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, שפורסם היום (ד') ונעשה על פי נתוני 2013 (המדד הקודם נעשה לפי נתוני 2008), ירושלים ירדה מאשכול כלכלי-חברתי 4 לאשכול כלכלי-חברתי 3, בעוד פתח תקווה וראשון לציון עלו מאשכול 6 ל-7.

מעמד שאר הערים הגדולות בישראל, ערים עם אוכלוסייה של 200 אלף תושבים ויותר, נותר ללא שינוי, תל אביב-יפו נותרה באשכול 8, חיפה נותרה באשכול 7, ואשדוד נותרה באשכול 5.

בישראל 255 רשויות מקומיות, מתוכן 201 עיריות ומועצות מקומיות ו-54 מועצות אזוריות. כל היישובים בישראל מחולקים, לפי רמתם הכלכלית-חברתית, ל-10 אשכולות. באשכול 10 מדורגים היישובים המבוססים ביותר בישראל, ובאשכול 1 היישובים החלשים ביותר. לפי המדד ל-2013, באשכול 10 יש 2 יישובים בלבד, סביון ומיד מתחתיו כפר שמריהו. באשכול 9 מופיעים היישובים הבאים, לפי סדר יורד: להבים, עומר, כוכב יאיר, כפר ורדים, רמת השרון, שוהם, גדרות, מיתר. אין ברשימת יישובים אלו אף ישוב ערבי או חרדי. באשכול 1 מופיעים, לפי סדר עולה, היישובים הערבים והחרדים הבאים: נוה מדבר (מועצה אזורית של יישובים בדואים), שגב שלום, תל שבע, מודיעין עילית, ערערה בנגב, ביתר עילית, חורה, אל קסום, כסיפה, לקיה ורהט. בירושלים חיים 828 אלף תושבים, יותר מאשר בכל עיר אחרת בישראל. בת"א-יפו חיים 418 אלף תושבים, בחיפה 272 אלף, בראשל"צ 237 אלף ובפ"ת 218 אלף ובאשדוד 216 אלף.

לעובדה כי ירושלים ירדה בדירוג יש משמעות מעשית דווקא חיובית. עשרות אלפי המשפחות המשלמות לצהרונים, ייהנו כעת משכר לימוד מופחת ואפילו אפסי, בשל המעמד הנחות של העיר.

עיריית ירושלים בתגובה על הורדת הדירוג: "אין צורך בהגדרות הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה כדי לדעת שירושלים זקוקה לתקציבים ממשלתיים משמעותיים. הגדרת ירושלים באשכול סוציו אקונומי 3 תשקף נאמנה יותר את העיר כפי שאנו מבקשים זמן רב, תאפשר העברת תקציבים גדולים יותר לירושלים שיורגשו על ידי התושבים ותגדיל את הצדק החלוקתי."

"המפתח לעתידה של ירושלים הוא פיתוח מקומות עבודה בדמות רובע העסקים החדש אותו אנו בונים בימים אלה ממש ומרכזי עסקים נוספים, פיתוח תעשיות עתירות ידע והשקעה מאסיבית בתשתיות תיירותיות".

המדד מבוסס על נתונים ממקורות מנהליים. אפיון הרשויות המקומיות בוצע בליווי ועדת ההיגוי בה השתתפו נציגים מהאקדמיה, ממשרדי ממשלה, מגופי מחקר ומהרשויות המקומיות. מעתה מדד היישובים הכלכלי-חברתי אמור להתפרסם אחת לשנתיים. ערך המדד החברתי-כלכלי ב-2013 נע בין 2.344 - עבור מועצה אזורית נוה מדבר בתחתית הדירוג, ל-3.058 עבור סביון בצמרת הדירוג. ל-132 רשויות מקומיות שבהן

מתגוררים 46% מסך האוכלוסייה, ערך מדד שלילי (מתחת לממוצע). ל-123 רשויות מקומיות שבהן מתגוררים 54% מסך האוכלוסייה, ערך מדד חיובי. המדד החברתי-כלכלי מחושב כערך רציף, מה שמאפשר את חלוקת המשאבים בין הרשויות המקומיות בצורה רציפה לפי דירוגן מ-1 עד 255. עקב החלטות ממשלה רבות שמתבססות על סיווג הרשויות המקומיות ל-10 אשכולות, בוצעה חלוקה של הרשויות המקומיות ל-10 קבוצות הומוגניות (אשכולות) לפי ערכי המדד החברתי-כלכלי. אפיון הרשויות המקומיות (עיריות, מועצות מקומיות ומועצות אזוריות) 2013 מבוסס על אותן השיטות הסטטיסטיות ששימשו לבניית המדד החברתי-כלכלי בשנים הקודמות. הרמה החברתית-כלכלית של האוכלוסייה נמדדה באמצעות שילוב של תכונותיה הבסיסיות של האוכלוסייה בתחומים הבאים: הרכב דמוגרפי, השכלה וחינוך, רמת חיים, תעסוקה וגמלאות. מכיוון שמשנת 2008 לא היה מפקד אוכלוסין, נבחרו 14 משתנים מתוך מאגר הנתונים הנגישים ממקורות מנהליים. חלק מהמשתנים מהווים חלופה ישירה למשתני מפקד 2008 שנכללו בחישוב המדד החברתי-כלכלי הקודם. חלק הם משתנים חדשים שנועדו לשקף בצורה מיטבית את עולם התוכן החברתי-כלכלי של האוכלוסייה. מקורות הנתונים הם הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המוסד לביטוח הלאומי, משרד האוצר, משרד החינוך, משרד התחבורה ורשות האוכלוסין.